

Mededelingenblad voor het personeel van
V A N D E R H E E M N. V.
D E N H A A G - H O L L A N D

No. 67

Vrijdag 20 Augustus 1943

WEGBLIJVERS

Laten wij vooropstellen dat wij, VDH-ers, een gemeenschap vormen, die door middel van onze fabriek in haar levensonderhoud voorziet.

Dat gold voor de oorlog, dat geldt nu en dat zal zeer zeker na deze oorlog gelden. Het is goed, daar nog eens op te wijzen, want daartoe door de veranderde omstandigheden gebracht, staren velen zich te zeer blind op het heden en verzuimen de blik te richten op de toekomst.

Onze fabriek verschaft werk aan velen en wij voelen het als onze dure plicht die fabriek, dus onze onderneming, gezond in stand te houden, opdat ook na de vrede ons bedrijf aan honderden een goede werkgelegenheid zal verschaffen. Daartoe moeten wij paraat blijven, wij moeten straks de beschikking hebben over mensen, machines en materiaal. Die laatste twee zullen mij al genoeg hoofdbrekens kosten, daaraan kunt U, afgezien van zuinig omspringen met de machines, nu niet zo heel veel doen; waar U wél aan kunt meewerken is de eerste factor.

Ik wil thans geen beroep op U doen om Uw vrienden en kennissen aan te sporen bij ons in dienst te komen; dat heb ik dikwijls — met succes — gedaan en zal het ook weer doen, als dat nodig is, doch nu gaat het om iets belangrijkers: de mensen die in dienst zijn, moeten zich hun verantwoording tegenover de onderneming bewust worden en de juiste verhoudingen niet uit het oog verliezen.

Over de oudgedienden hebben wij over het algemeen geen klagen, die zijn het bedrijf trouw en beseffen, dat de fabriek hen evenzeer nodig heeft als zij de fabriek, doch er zijn tegenwoordig ook andere mensen onder ons personeel — denk aan het gebeurde in de kleedkamers — wier slechte invloed nu op een andere manier aan het licht komt,

d.i.: het aantal wegblijvers is angstig groot.

Zeker, er zijn veel zieken en men kan inderdaad om andere redenen verhinderd zijn, doch zoals het nu gaat, loopt het de spuigaten uit. Het aantal absenten neemt hand over hand toe.

Als het zo zou doorgaan, zouden er wantoestanden in onze fabriek ontstaan, buitendien zouden alle mogelijke aangename dingen, zoals gratificaties, groente- en fruitdistributie, goedkope maaltijden, loonsverhogingen enz. zeer snel tot het verleden behoren.

Dit, omdat men dient in te zien, dat er in de hal van onze fabriek nu eenmaal geen vat staat, waaruit men eeuwigdurend de guldens kan opscheppen, maar dat het geld, nodig voor zulke pretjes, opgebracht, dus verdiend moet worden. Bovendien zou deze wantoestand tot gevolg kunnen hebben, dat mij het plezier, waarmee ik tot nu toe tot dergelijke pretjes besloot, vergaat. In het belang van de goedwillenden heb ik besloten, dit euvel met alle ons ten dienste staande middelen te bestrijden; de schuldigen kunnen er van verzekerd zijn, dat zij hun straf niet zullen ontlopen.

Van harte hoop ik echter, dat velen door bovenstaande uiteenzetting tot inkeer zullen komen.

J. van der Heem

WERKEN EN VERDIENEN

vacatures, ideeënbus, inlichtingendienst, kadergroep

VACATURES.

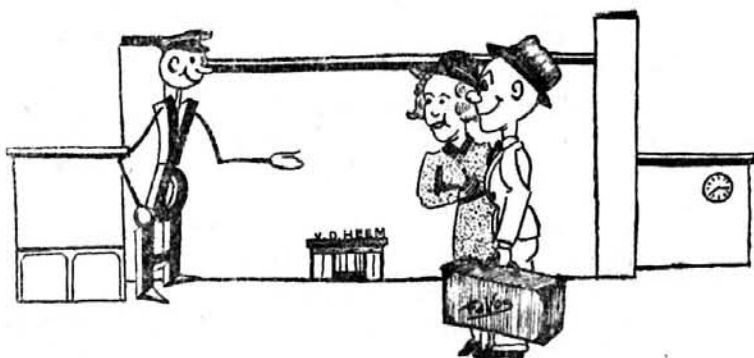
Wij zoeken voor onze kantoorafdelingen een 5-tal jonge meisjes van 14—17 jaar, en

een 2-tal jongens van 14—17 jaar.

Het is ons plan deze jongelui een complete kantooropleiding te geven. Zij zullen in de gelegenheid zijn ons bedrijf te leren kennen en een grote dosis kantoorervaring op te doen.

Voor jongelui, die van aanpakken houden, die ijverig zijn en vooruit willen, een mooie kans.

Hebt U onder Uw kennissen een flink meisje of een flinke jongen, die graag naar kantoor wil? Stuurt U haar of hem eens bij ons op een van onze sollicitatiemiddagen, U weet het: Dinsdag- en Vrijdagmiddag van 13.30—16.00 uur.

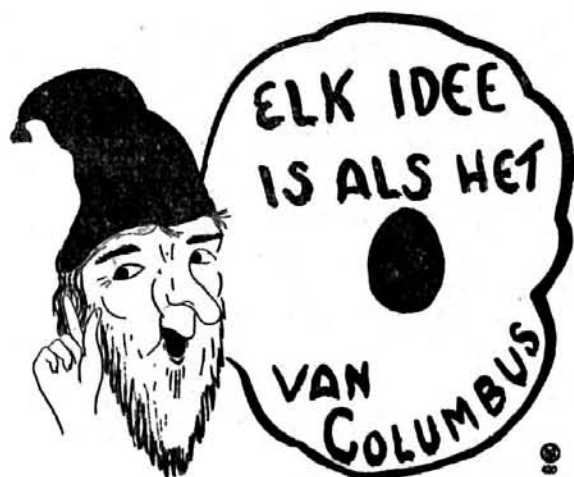

DE IDEEËNBUS.

De Ideeëncommissie kon weer enkele ideeën belonen en wel die van:

Hr. Bruggeman — Afd. Metaalwaren met f 10.—

Hr. Van Espen — Afd. Enkelfabricage met f 5.—

Zoals U weet, wordt na enige tijd gezien of een beloond idee in de praktijk voldoet. Blijkt het veel besparing op te leveren, dan ontvangt de inzender een extra beloning.

Dit nu was het geval met de ideeën van:

Hr. Krul — Afd. Meubelmontage

Hr. Vogelesang — Afd. Montage.

Beiden ontvingen daarom een aanvullende beloning van f 10.—.
 Bovendien kon de commissie nog een beloning van f 2.50 toekennen aan den heer Van Eck van Afd. Metaalwaren, thans vertoevende in Duitsland.
 Zulke inzendingen vallen dubbel op en zijn vanzelfsprekend evenzeer welkom.
 De Ideeëncommissie.

SPAARPOTAFREKENING.

Saldo Spaarpot op 25 Juli
 26 Juli — 1 Aug. gewerkt 507 perioden, gespaard

2 Aug. — 8 Aug. „ 525 „ „

9 Aug. — 15 Aug. „ 525 „ „

16 Aug. — 22 Aug. „ 525 „ „

Saldo Spaarpot op 22 Augustus

264 Perioden		
29	„	a)
293	„	
47	„	
340	„	
47	„	
387	„	
47	„	
434	„	

a) extra inhalen wegens brandalarm 8 perioden.

WERKTIJDEN.

In de komende weken zijn de werktijden:

23 — 29 Augustus: Fabriek 1e ploeg

Maandag/Vrijdag 7.42—12.12 en 12.42—17.42 uur
 Zaterdag 7.42—11.06 en 11.24—13.00 uur

Fabriek 2e ploeg

Maandag/Vrijdag 7.42—13.00 en 13.30—17.42 uur
 Zaterdag 7.42—11.42 en 12.00—13.00 uur

30 Aug. — 5 Sept.: Fabriek 1e ploeg

Maandag/Vrijdag 7.42—12.12 en 12.42—17.36 uur
 Zaterdag 7.42—11.06 en 11.24—13.00 uur

Fabriek 2e ploeg

Maandag/Vrijdag 7.42—13.00 en 13.30—17.36 uur
 Zaterdag 7.42—11.42 en 12.00—13.00 uur

VEILIGHEID EN HYGIËNE

veiligheidsactie, zelfbeschermingsdienst, EHBO, hygiëne

PRIJSWINNAARS GEZOCHT.

Het zijn niet alleen de Directie en de veiligheidscommissie, die de strijd tegen de ongevallen in onze fabriek zo na aan het hart liggen. Er zijn zo langzamerhand verscheidene medewerkers die — uit welbegrepen eigenbelang — trachten zo veel mogelijk te werken onder het motto: **VOORKOM EEN ONGELUK.**

Zij begrijpen dat de strijd tegen de ongevallen niet alleen gaat om enkele dagen of weken ongevallenwet; alhoewel zeer nadelig voor de portemonnaie, toch niet één der ergste gevolgen van onveilig werken. Er zijn andere gevolgen, die de veiligheidsactie noodzakelijk maken. Hierbij behoeven wij alleen maar aan een langdurige of blijvende invaliditeit te denken, om van erger maar niet te spreken.

Het is natuurlijk volkomen begrijpelijk dat wij, wanneer wij gezond en met werklust aan de machine staan, weinig of nooit aan deze dingen denken. Dat zou ook vrij overbodig zijn. Niet overbodig is echter zich deze dingen eens te realiseren. Zij vormen de achtergrond van onze veiligheidsactie en zijn de oorzaak van de heilige ernst, waarmee onze ongevallenbestrijding gevoerd wordt.

De actie geldt weliswaar het VDH-personeel in zijn geheel, doch daarnaast bovenal U persoonlijk.

Wanneer U zich daarom de gedachte: „Hoe voorkom ik een ongeval” eigen maakt en dit dagelijks toepast tijdens Uw werk, levert U een belangrijke bijdrage tot de algemene ongevallenbestrijding in onze fabriek.

Maar U kunt meer doen. Juist omdat deze actie zo persoonlijk is, wordt een ieder in de gelegenheid gesteld zijn eigen gedachten over de ongevallenbestrijding kenbaar te maken. Tot dit doel is een prijsvraag uitgeschreven, die in deze VDH-Omroep is bijgesloten. Dat Uw aller medewerking op prijs wordt gesteld, zult U wel aan de beloningen kunnen merken. Niemand van ons personeel mag daarom onder de inzenders ontbreken.

Het is in Uw eigen belang!

ZANDVLIET.

SOCIAAL ECONOMISCH

spaarfonds, cantines, distributie

DE CANTINES.

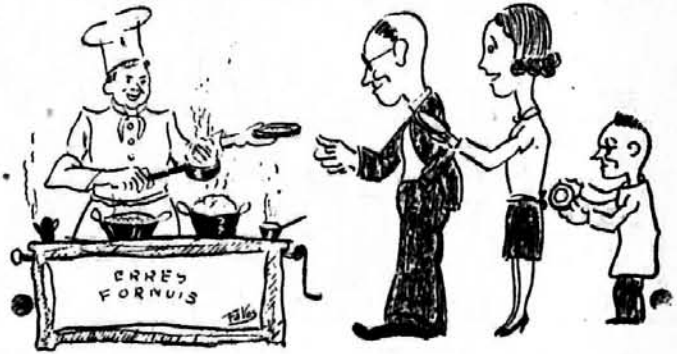
Tot nog toe kenden wij de fabriekscantine en de kantoorcantine. Die benamingen zijn vervallen. Nu spreken wij nog slechts van de grote cantine (op de 1e verdieping) en de kleine cantine (op de 3e verdieping).

De zorg voor de cantines is toevertrouwd aan de heren Hupse en De Geus. De heer Hupse is belast met de zorg voor het kaderpersoneel in de grote cantine en de heer De Geus zorgt voor het overige personeel in die cantine.

Ook de leiding van de kleine cantine berust bij den heer Hupse — daar hij, in verband

met zijn zorg voor de grote cantine dikwijls beneden zal zijn, neemt de heer Dambrink zijn taak waar.

U hebt allen gemerkt, dat het eten de laatste tijd zoveel beter is dan vroeger. Wij melden tegenwoordig dagelijks aan de Centrale Keuken hoe de kwaliteit van het eten was; dank zij deze concrete gegevens kan men de kwaliteit opvoeren.

ONTWIKKELING

bibliotheek, knipcursus

VAN DE BIBLIOTHEEK.

In de vorige Omroep werd op deze plaats verteld, dat U, wanneer U kennis wilt vergaren en Uw ontwikkeling op een hoger peil wilt brengen, veel nut kunt hebben van boeken en dat onze bibliotheek diè boeken verzamelt en voor U beschikbaar stelt, welke Uw ontwikkeling in de voor ons bedrijf gewenste richting leiden.

Het is de bedoeling, in deze en volgende afleveringen een stukje op te nemen over de verschillende takken van wetenschap, die in de bibliotheek vertegenwoordigd zijn. Daarbij zal dan steeds een lijstje afgedrukt worden van de belangrijkste aanwezige boeken, die U nader kunnen inlichten, indien Uw belangstelling voor het besproken onderwerp werd gewekt.

Tussen twee haakjes, wanneer spreken wij eigenlijk van een wetenschap? Dat is niet zo maar een verzameling kennis! Immers, een timmerman bijvoorbeeld, heeft voor zijn werk een behoorlijke portie kennis nodig, maar toch spreekt geen mens van een „timmerwetenschap”. Neen, iets wordt pas een wetenschap, wanneer het een zeer bepaald eigen terrein heeft en zoekt naar het causaal (oorzakelijk) verband tussen de verschijnselen, die zich op dat terrein voordoen. Anders gezegd: een wetenschap bekijkt, wat er op het haar toegemeten gebied gebeurt en probeert er achter te komen, in hoeverre die gebeurtenissen verband met elkaar houden, of het ene soms de oorzaak van het andere is.

Vroeger hadden de mensen van wetenschap nog geen verstand. Men wist wel, dat er appeltjes aan de bomen groeiden, maar hoe het nu bijvoorbeeld kwam, dat er het ene jaar zo véél en zulke mooie appeltjes waren en het andere jaar zo weinig en zulke wormstekige, dat wist men niet, want men had nog geen flauw idee van de plantkunde.

Doch de mens is nieuwsgierig van aard en wilde ook wel eens het hoe en waarom leren kennen, evenals het bekende jongetje met zijn bekende „Pappa, waarom.....”. En zo ontstonden er wetenschappen.

WIJSBEGEERTE.

Oorspronkelijk was er eigenlijk maar één wetenschap. Deze was nog zó gering van omvang, dat de geleerden zich niet behoefden te specialiseren, evenmin als onze schoolmeester, die ook van alles weet, al is het dan van alles maar een klein beetje. Deze wetenschap noemde men de filosofie, oftewel „wijsheidsbegeerte”. Ten tijde van Aristoteles en Plato, de grote Griekse wijsgeren, vielen daar bijvoorbeeld onder: de metaphysica, de logica, de rhetorica, de economie, de politiek en de aesthetica. Later kwamen daar nog bij de wiskunde, de natuurkunde e.a.

Enkele van deze takken van de wetenschapsboom ontwikkelden zich zo voorspoedig, dat zij te zwaar werden, van de boom afvielen en zich afzonderlijk op een eigen terrein verder gingen ontwikkelen. Later volgden er meer en thans behoren tot de wijsbegeerte: de metaphysica, de logica, de methodologie, de kennistheorie en de ethica.

De metaphysica zoekt naar de laatste en fundamentele werkelijkheid, naar de blijvende waarheden in de ons omringende wereld. Men heeft die intussen nog steeds niet gevonden, naar het schijnt; elke wijsgeer heeft daarover zo zijn eigen mening en de geleerden zijn het nog niet eens geworden. Overigens zijn dit zaken, waar wij ons in het dagelijks leven niet druk om maken.

Dat geldt voor velen ook ten aanzien van de ethica, dat is de zedeleer, welke wil vaststellen, wat hoort en wat niet hoort en zich daarbij baseert op het zedelijk gevoel van den mens.

Anders is het echter met de logica, methodologie en kennistheorie. Deze worden wel samengevat onder de naam noetica = wetenschapsleer. Kennis hiervan is eigenlijk noodzakelijk voor de beoefening van elke wetenschap, want daarbij moet gedacht worden en het ligt voor de hand, dat men op de juiste manier moet denken om goede resultaten te bereiken. Het is de wetenschapsleer, die U de juiste manier leert.

De logica (van logos = woord, argument) is de argumentatieleer, de leer van het juiste denken, die de vormen van het denken bestudeert en de wetten opstelt, die men bij het opbouwen van een redenering in acht moet nemen om een „logisch” geheel te verkrijgen. De methodologie bestudeert de methoden, welke men bij een onderzoek, dat ingesteld wordt om argumenten te verzamelen, moet volgen om een goed resultaat te verkrijgen.

De kennistheorie onderzoekt de uitgangspunten van de kennis op hun geldigheid.

Hierboven werd gezegd, dat een wetenschap zoekt naar het oorzakelijk verband tussen de verschijnselen, welke zich op haar terrein voordoen. Het resultaat van zulk een onderzoek wil zij dan formuleren in een „wet”, met behulp waarvan men dan later bij het optreden van soortgelijke omstandigheden van te voren het gevolg kan bekijken. Nu zou men zich zo een wet voor kunnen stellen als laatste schakel van een hele keten van argumenten, waarop die wet berust. Het éne argument steunt op het vorige en zo voort, tot de keten ten slotte ergens ophoudt. Die eerste schakel is een argument, dat men zonder bewijs moet accepteren (men noemt deze axioma's principes) hoewel deze schakel toch zeer belangrijk is, want is het uitgangspunt fout, dan is ook het eindpunt (de wet) fout, hoe logisch de keten ook in elkaar zit. Populair gezegd zou men het nu zo kunnen voorstellen, dat de kennistheorie zich met de aanhechtingspunten van de eerste schakels bezig houdt, de logica met de juiste samenvoeging van de juiste schakels en de methodologie met het bijeenbrengen van materiaal voor de schakels.

Kennis van deze, tezamen de wetenschapsleer vormende wetenschappen, is derhalve voor elke studie van groot belang.

DE BOER.

ENIGE LITERATUUR OVER WIJSBEGEERTE.

Beysens, J. Th.	Logica of denkleer, 1923	VDH-B-2604
Bierens de Haan, J. D.	Ethica, 1943	VDH-B-2606
Bierens de Haan, J. D.	Hoofdfiguren der geschiedenis van het wijsgerig denken, 2 dln.	VDH-B-2607/8
Heymans, G. & W. A. Pannenberg	Inleiding tot de logica en methodologie, 1941	VDH-B-2600
Kohnstamm, Ph.	Schepper en Schepping. Het waarheidsprobleem, 1926	VDH-B-2599
Korevaar, A.	Techniek en wereldbeschouwing, 1934	VDH-B-2610
Langeveld, M. J.	Op weg naar wijsgerig denken, 1933	VDH-B-2609
Schmidt, Dr. J. J. von	Inleiding tot de logica, 1942	VDH-B-2264

LICHAAMSSPORT

zwemmen

Iedere Maandagavond is er gelegenheid tot zwemmen van half zeven tot half acht in het Bosbad, Amalia v. Solmsstraat 38 (Bezuidenhout). Toegang 25 ct., introduc  s 35 ct.

VAKOPLEIDING

Denkt U er aan, reeds nu te overleggen welke cursus U de komende winter zult gaan volgen?

Informaties, het nijverheidsonderwijs betreffende, bij Hr. Colijn, economisch en technisch onderwijs betreffende bij Hr. Van den Berg.

Meldt U tijdig — de herfst en winter staan voor de deur.

FAMILIEBERICHTEN

ziekentroost, VDH in het buitenland, promotie, heuglijke gebeurtenissen

VDH IN HET BUITENLAND.

In een vorig nummer vertelden wij, hoe wij tijdens de fabrieksvacantie verschillende verlofgangers hebben gesproken. Dat men daarginds op de Omroep gesteld is, vermelden wij reeds: door het lezen van ons lijfblad wordt men weer geheel verplaatst in de oude sfeer. Hoe leuk doet het niet aan, te lezen, dat Piet Gerritse van de Stamperij verloofd is, en nog wel met Jopie Fluitsma van de Montage — je weet wel van de ankerband. Doch men wil evengoed graag weten, waar de andere uitgezonden collega's zich bevinden. Je kunt elkaar dan eens opzoeken of een boodschap van thuis meegeven.

Daarom zullen wij in deze rubriek beginnen, de ons bekende Duitse adressen op te nemen; wij verzoeken de familie van pas vertrokken leden van ons personeel ons op de hoogte te stellen van de adressen van hun zoon. Wij zorgen dan, dat deze de Omroep ontvangt en publiceren daarin zijn adres.

J. Jacobs, Frigidaire A.G., Abt.Montage, Wietestr  sse 12, Berlin NW82.

A. Beukers, Deutsche Industrie Werke A.G., Freiheit 4—7, Heidereuterstr  sse Stube 3, Berlin-Spandau.

F. v. d. Kooy, Arbeiterstadt „Grosse Halle“, Stadtradstr  sse 2B256, Berlin-Spandau.W.

W. Rutgrink, Mauserwerke A.G. Eichborndamm, Berlin-Borsigwalde.

G. Lindhout, Gemeinschaftslager S & H, Potstr  sse 29, Berlin C2.

G. K  gie, Bismarckstr  sse 89, G.B.I.Lager 16, Berlin-Adlershof.

J. van Noort, Lager Mauserwerke Barack A, Zimmer A6, Berlin-Borsigwalde.

B. ten Wolde, Bismarckstr  sse 89, G.B.I.Lager 16, Berlin-Adlershof.

H. J. van Luyk, B.M.W.Heim — Holland Lager — Kammer 1 Stube 3, Berlin-Spandau, Verl. Daumstr  sse (Haselhorst).

J. Weterings, Argusmotorenlager Zimmer C, Nr. 13, Flottenstrasse 28—49, Berlin-Reinickendorf.
 A. P. de Bruin, Lager Mauser A.G., Eichborndamm, Berlin-Borsigwalde.
 J. F. van der Voet, Bismarckstrasse 89, G.B.I.Lager 16, Berlin-Adlershof.
 C. Hoogerheide, Bismarckstrasse 89, G.B.I.Lager 16, Berlin-Adlershof.
 A. v. d. Hulst, Bismarckstrasse 89, G.B.I.Lager 16, Berlin-Adlershof.
 G. J. Dietz, Bismarckstrasse 89, G.B.I.Lager 16, Berlin-Adlershof.
 J. F. Veenbrink, Filchnerstrasse 35/36, Berlin-Babelsberg, Ufastadt.
 A. Espeldoorn, Ausländerlager Walhalla, Augartenstrasse 27, Karlsruhe-Baden.
 G. Boogert, Neckarheim Zimmer 6. Oberndorff a/d Neckar.
 F. J. Doorschodt, Wohnlager DDSG, Kornenburg bei Wien, Ostmark.
 F. Oosterweghel, Hafen Wohnlager, Kornenburg bei Wien, Ostmark.
 A. Glaudemans, Hafen Wohnlager DDSG, Kornenburg bei Wien, Ostmark.
 W. van Aperloo, Südstrasse 14, Stube 1, Spakenberg bei Geerhardt, Bez.Hamburg.
 H. H. Hoog, Flugzeugfabriken Lager 2 B Barack 3, Zimmer 28, Neuendorf b/Brandenburg.
 G. v. d. Henst, Robert Bosch A.G., Ausl. Dinkelacker, Hohenstaufenstrasse 5, Stuttgart S.
 W. J. M. Harmsen, bei Rees, Friedhofstrasse 95, Freiburg-Breisgau.
 J. Burghoorn, Henschelsaal Nr. 219, Wolfhagestrasse 5, Kassel.
 J. C. C. Struick, Kirschweg 29, Kassel (Hessen).
 G. W. Veltkamp, Lager 7 Stube 18 Früher 6/58. Stadt des K.D.F.Wagens bei Fallersleben.
 K. van Vliet, Lager VI, Stube 115, Watenstedt über Braunschweig.

12½ JAAR IN DIENST.

Op 30 Juni j.l. was de heer J. M. G. Bohn 12½ jaar bij ons in dienst. Velen kennen hem nog als bandchef van de afdeling Montage. Onlangs is de Stamperij aan zijn zorgen toevertrouwd en, Bohn kennende, vertrouwen wij, dat hij daar evenveel succes zal hebben als op de Montage.

429

12½ JAAR IN DIENST.

3 Mei 1943 — D. Visbach afdeling Metaalwaren.

431

Aangekondigd wordt:

de geboorte van Anthony Peter, zoon van H. van Espen, afdeling Enkelfabricage, op 10 Augustus j.l.

Hiervan 950 exemplaren gedrukt in eigen drukkerij